

Granskningsutlåtande
Detaljplan för Claes På Hörnet 1 i stadsdelen Vasastaden i
Stockholm Dp 2018-12787**Innehåll**

Innehåll	1
Sammanfattning	2
Bakgrund	2
Synpunkter inkomna under granskning.....	3
Synpunkter inkomna under samråd och granskning som ej tillgodosetts	9
Stadsbyggnadskontorets ställningstagande	10
Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande	12

Sammanfattning

Planen syftar till att möjliggöra en utökning av den befintliga restaurang- och hotellverksamheten genom en ny byggnad inom fastigheten Claes På Hörnet 1. Planförslaget skickades ut för granskning 2022-12-07 – 2023-01-24. Under granskningen har 19 yttranden inkommit. Flertalet remissinstanser har ingen erinran mot planförslaget. Några remissinstanser avstyrker föreliggande planförslag eftersom föreslagna byggnad är för stor och kommer skymma befintlig värdefull kulturmiljö. De flesta sakägare och övriga boende som framfört synpunkter önskar minskad eller utebliven exploatering samt ett bevarande av tre askar utanför planområdet.

Inkomna synpunkter föranleder inga ändringar av förslaget förutom en förstärkning av föreslagna skydds- och varsamhetsbestämmelser. Kontoret föreslår att förslaget till detaljplan antas.

Bakgrund

Förslagets syfte och huvuddrag

Detaljplanen syftar till att möjliggöra en utökning av den befintliga restaurang- och hotellverksamheten genom en ny byggnad inom fastigheten. Den befintliga bebyggelsen med anor från 1700-talet ställer krav på den tillkommande byggnadens utformning och volym i syfte att erhålla en harmonisk helhet. Byggnadens exponerade läge innebär att förändringen även ska ske med hänsyn till stadsbild och kulturmiljö.

I syfte att säkerställa ett bevarande av den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen införs skydds- och varsamhetsbestämmelser i detaljplanen.

Granskning

Aktuell detaljplan skickades ut för granskning 2022-12-07 – 2023-01-24. Information skickades ut enligt sändlista till remissinstanser, berörda sakägare enligt fastighetsförteckningen samt andra intressenter som under samrådet skriftligen framfört synpunkter. Planförslaget visades i Tekniska Nämndhuset samt på stadsbyggnadskontorets hemsida, www.stockholm.se/detaljplaner.

Synpunkter inkomna under granskning

Nedan redovisas en sammanfattning av de synpunkter som inkom under granskningen. För yttrandena i sin helhet hänvisas till planakten för projektet, Dnr: 2018-12787.

Remissinstanser

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen har ingen erinran.

Micasa Fastigheter i Stockholm AB

Micasa har samma synpunkter på den reviderade planen som tidigare som att den nya byggnaden skall minskas genom att taket dras ned lika befintlig byggnad från 1880 med takkupor för ljusinsläpp och att byggnaden dras in från tomtgränsen så underhållsarbete och liknande kan utföras inom egen fastighet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har inga synpunkter på planförslaget.

PostNord

Postnord har inga synpunkter på planförslaget.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet

Skönhetsrådet avstyrker förslag till detaljplan. Föreliggande ärende innebär att en ny hotellflygel uppförs på tidigare obebyggd mark i kulturkvarteret Claes på Hörnet. Rådet anser att en så kraftfull exploatering som föreslås inte är förenlig med de kulturmiljövärden som finns på platsen och att de få 1700-talsbyggnader som finns kvar i Stockholms innerstad bör hanteras med stor varsamhet. Skönhetsrådet står därmed kvar vid sina synpunkter från samrådsskedet enligt bilaga.

Samfundet S:t Erik

Samfundet S:t Erik vidhåller synpunkterna från samrådet, där samfundet bland annat framhöll vikten av att en ny-/tillbyggnad till skala och höjd underordnas det befintliga världshuset från 1784. Fastigheten Clas på Hörnet 1 är unik i sitt slag och måste hanteras med stor varsamhet för att inte äventyra befintliga värden. Samfundet tillstyrker dock en rivning av 1980-talets paviljong. Samfundet S:t Erik avstyrker bestämt planförslaget i föreliggande form.

Trafikkontoret

Trafikkontoret är kritiskt till den påverkan som planen medför för flera av träden i Monica Zetterlunds park. Kontoret bedömer att den nya byggnaden riskerar att ha negativ inverkan på den upplevda tryggheten i parken då fasaden upplevs sluten med spjälor för fönstren och hotellverksamhet medför sannolikt att gardiner är fördragna. Kontoret konstaterar att projektet skulle innebära att fyra träd på parkmark behöver tas ner. Den gröna volymen som skapas av dessa befintliga träd är mycket betydelsefull i denna del av staden som präglas av tät kvartersbebyggelse med mycket begränsad grönska.

Staden har antagit ett övergripande trädmål som dels anger att när vissa av stadens träd fälls ska de ersättas med två nya träd, dels anger att krontäckningsgraden ska öka. I det fortsatta arbetet med detta och liknande projekt, behöver Stadsbyggnadskontoret och Exploateringskontoret tillsammans med berörd stadsdelsförvaltning, i detta fall Norrmalm, ta ställning till om trädmålet är tillämpligt och hur det i så fall ska tillämpas. Då projektet inte påverkar gatuträd ligger frågan dock inte inom trafikkontorets rådighet.

Kulturförvaltningen, Stadsmuseet

Stadsmuseet vidhåller tidigare bedömning, att ny bebyggelse på platsen är möjlig men att den slutna gårdsmiljön som föreslås bör brytas upp med ett fristående byggnadssätt.

Kulturförvaltningen har i samrådet (se dnr 4.1/1339/2022, 2022-05-02) framfört det kan vara möjligt att uppföra en ny byggnad på platsen och att förslaget har ett formspråk som kan fungera i sitt sammanhang, men att den slutna gårdsmiljön som skapas saknar historisk förankring och bör brytas upp genom ett fristående byggnadssätt. Gaveln på 1980-talsbyggnaden bör lämnas fri, och en fristående byggnad hade varit att föredra ur kulturhistorisk synvinkel. Det smala gårdsrummet som bildas relaterar inte till den intilliggande parken som är gestaltad tillsammans med den äldre bebyggelsen.

SVOA – Avfall

Stockholm Vatten och Avfall ser positivt på att avfallsrummet flyttades närmare till angöringsplatsen. Arbetsutrymme framför avfallsbehållare bör vara minst 1,5 m för godtagbar arbetsmiljö för hämtpersonal. Av planbeskrivningen framgår inte vilka fraktioner som planeras hanteras i avfallsrummet. Stockholm Vatten och Avfall förordar att förutom rest- och matavfall, utsortering av förpackningar och returpapper möjliggörs.

Dragvägen mellan miljörum och uppställningsplats för hämtfordon bör inte överstiga 10 meter och vara lätt åtkomlig.

Kombitank ska placeras så att slang kan dras mellan hämtfordon och kopplingspunkt på plan och rak mark som är fri från hinder. Sträckan ska vara så kort som möjligt och bör inte överstiga 10 meter. Tömningspersonal måste få tillgång till kombitanken/fettavskiljaren för att spola rent vid tömning: avskiljaren ska vara lättåtkomlig och det ska finnas tillräckligt med utrymme. Varmvatten ska finnas vid fettavskiljaren för att spola ur den. Angöring av hämtfordon för tömning av kombitank får inte ske så att det föranleder slangdragning i trappor, genom trånga passager, buskage, staket eller andra hinder. Slangdragning på rak och plan mark ska eftersträvas.

Angöringsplatser ska vara anpassade efter storleken på aktuella hämtfordon. Tömning får inte hindra övrig trafik och angöring samt behov av lastplats/p-förbud ska hanteras i tidigt skede så att hämtfordon får bra möjlighet att angöra utan konkurrens med andra parkerade fordon.

Sakägare enligt fastighetsförteckningen

115. Brf Målaren 3

Bostadsrättsföreningen är positiva till förslaget och stödjer det. Målaren 3 ser positivt på vilja att investera och återskapa en hotell- och restaurangverksamhet och fortsätta en månghundraårig kulturgärning. En kringbyggd gård av krogen ger positiva förändringar för innergården, fasad mot Surbrunnsgatan och mot Monika Zetterlunds park jämfört med befintlig situation. Nuvarande askar i parken saknar historisk hävd på platsen och kommer dessutom att växa ytterligare och snart bli för stora och måste ändå tas bort. Askarna kan nu ersättas av andra arter som är mer historiskt korrekta och anpassade till byggnadens och platsens förflutna.

118. Flertalet boende

Sammanfattningsvis menar de boende att planförslaget och dess underlag har ett flertal brister och strider mot gällande lagstiftning. Planen kan därför inte antas. Nuvarande detaljplan med dess verksamhet ska fortsätta att gälla för den aktuella fastigheten. Dessutom kräver de boende att nämnden företar syn på platsen innan något beslut tas i ärendet.

Den föreslagna planen får en bestående negativ inverkan på det aktuella riksintresset då den befintliga riksintressanta kulturmiljön

förvanskas (sett från Surbrunnsgatan) eller döljs i sin helhet (sett inifrån parken). Den föreslagna detaljplanen tar alltså varken hänsyn till Stockholms stadsmuseums klassificering eller miljöbalkens bestämmelser.

Befintliga träd som ska ersättas är av rödlistad art, inte heller följer planförslaget och Stockholms parkplan. Gjord solstudie tar inte hänsyn till den skuggning från ersättningsträd som föreslås planteras.

Besvärberättigade

107. Boende

Invänder mot planerna och äskar att dessa omarbetas väsentligt innan godkännande.

- Positivt att den misspydande 80-talspaviljongen rivs. Samtidigt borde den moderna fasadbelysningen tas bort från huvudbyggnaden.
- Den föreslagna tillbyggnaden skymmer både huvudbyggnaden den rekonstruerade röda träbyggnaden både från parken och från Surbrunnsgatans västra sträckning, vilket innebär en kraftig sänkning av platsens estetiska kvaliteter.
- Föreslagen byggnad föreslås utformas med en monolitisk träfasad som påminner om en större lagerbyggnad. De raster som föreslås täcka fönstren skapar dessutom associationer till ett fängelse och förstärker den industriella karaktären. Förslaget förfular platsen.
- Den modernistiska formgivningen i sig bryter på ett ofördelaktigt sätt av mot den i området sällsynta 1700-talsmiljö som skapas av gula huvudbyggnaden och den röda tillbyggnaden.
- Bygg istället en tillbyggnad som fint harmonierar med och underordnar sig befintliga byggnader: Den nuvarande röda tillbyggnaden kan förlängas åt väster, där en kopia av den befintliga gaveln skulle kunna uppföras. Detta skulle knappast märkas utseendemässigt, men öka den användbara byggnadsvolymen. Istället för den föreslagna tillbyggnaden, skulle en ny gul byggnad i en våning ovan mark i 1700-talsstil kunna skapas.

Övriga

114. Boende

Avstryker förslaget. Träden ska behållas.

117. Två boende

Planen på nybyggnation bör antingen avskrivas, eller revideras på ett sätt som tillåter att träden bevaras och skyddas, detta eftersom

den föreslagna byggnaden inte går att förena med goda livsbetingelser för träden bör.

Den svenska asken är rödlistad och klassad som starkt hotad enligt den svenska artdatabanken. Att bevara asken handlar inte bara om arten i sig själv. Asken är mycket viktig för den biologiska mångfalden. Parker innehåller en stor del av den biologiska mångfalden i städer är det avgörande för städernas mångfald att parkerna har inhemska träd. Parker ger också dessa träd bättre förutsättningar än gatuplantering. Eftersom det tar lång tid för träd att etablera sig är det också viktigt för mångfalden att prioritera att bevara befintliga träd framför att plantera nya.

Monica Zetterlunds park är en liten grön lunga som kan utgöra en länk mellan stadens större grönområden. Att ta bort de väletablerade och systemviktiga askarna skulle försvaga parkens roll som en grön länk för viktiga arter. Enligt Stockholms stad ligger Monica Zetterlunds park i en så kallad värmeö, där risken för höga temperaturer är särskilt hög. Stora träd med mäktig krona ger skugga och sänker temperaturen. Stockholms Stad framhåller själva trädkröntäckning som en viktig faktor för att hantera stadens uppvärmning. Träd binder också koldioxid och renar luften, vilket har både hälso- och climateffekter. Boende väster om parken har inga andra stora träd i närområdet, vilket innebär att livsmiljön kommer att bli kännbart försämrad.

Att bevara och plantera träd är en viktig åtgärd för att minska effekterna av skyfall och översvämningar. Enligt Stockholms skyfallsmodell är korsningen Tulegatan/Roslagsgatan i närheten av parken mycket sårbar för översvämningar. Om något så borde staden satsa på fler i stället för färre stora träd i området. Enligt planen ska byggnationen ha någon form av dagvattenlagring, men det täcker bara själva byggnadens behov och kompenserar inte kvarteren omkring för förlusten av träden.

Stockholms stads Miljöbarometer visar att kronträckningen har minskat över mätperioden (sedan 1998). I dokumentet Träd-PM menar staden att det finns en risk att träden på sikt skulle kunna innebära en olägenhet för Claes på Hörnet även om ingen tillbyggnad sker, och att man då kan tvingas beskära träden. Boende ser detta som en modest risk – vackra stora träd ses av de flesta som en tillgång och inte som en olägenhet, och det är svårt att se att byggnaden i sin nuvarande form skulle påverkas negativt av trädens växande kronor. Om staden bara ska kunna ha stora träd där det är stora avstånd till andra fastighetsägare eller tomträttsinnehavare kommer man svårigen att kunna leva upp till sina mål för miljö- och klimatarbetet.

120. Flertalet boende

Boende avstyrker Stockholms stads förslag i dess helhet. Med förhoppningar om bevarad kulturmiljö med bevarade av askträden. Boende medhåller de mer realistiska och bättre verklighetsförankrade synpunkter som framförs av flertalet närboende jämfört med planförslaget. Boende delar synpunkter framfört av nr. 118 och nr. 117.

121. Namnunderskrift från cirka 45 personer

Namnlista från cirka 45 personer som enhälligt avstyrker förslaget för ny detaljplan. Samtliga anser att förslaget skall avslås. Granskningsförslaget från staden förändrar inte de grundläggande synpunkterna: att nybyggnation skall avstyrkas, att träden i och invid Monica Zetterlunds Park inte skall fällas oavsett beslut i ärendet.

126. Vädurens seniorboende

Förutom samma namnlista som nr. 121 avstyrker synpunktens undertecknade planförslaget med en ny tillbyggnad och avverkande av askträden.

Planförslaget borde istället föreslå att den del av befintlig tomträtt mot parken borde ändra användning och införlivas till Monica Zetterlunds park. Hela parken skulle då bli 30% större och tillföra mervärde för boende i området samt bevarande av värdefull natur.

122. Boende, Norrköping

Avstyrker planförslaget med ny bebyggelse och fällning av träd. Privatpersonen uppskattar miljön kring Clas på hörnet och att den gamla kulturmiljön idag syns från parken.

Naturskyddsföreningen, Stockholm

Avstyrker planförslaget i sin nuvarande form och att den behöver revideras kraftigt.

- Föreningen anser att *allmänintresset* av en intakt Monica Zetterlunds park med kvarstående askar är betydligt större än det privata egenintresset av att utvidga byggnadsvolymen
- Kommunen måste ställa *strikt villkor* att de tre askarna bevaras vid en utbyggnad, det är inte acceptabelt att tre askarna fälls eller skadas i rotsystemet.
- Trädslaget ask är rödlistad som akut hotad, vilket innebär att kvarvarande askar har ett stort skyddsvärde.
- Det stämmer väldigt väl med översiktsplanens intentioner i kapitlet *Grön och vattennära stad* att värna parkkvaliteter där inte minst stora träd får sägas vara en viktig del.

- Detaljplanens inriktning att fälla de värdefulla askarna strider mot 3 kap. 6 § miljöbalken.
- Detaljplanens inriktning att fälla de värdefulla askarna strider mot 2 kap. 2 och 6 § plan och bygglagen.
- Allt schaktningsarbete som skadar askarna måste utgå, byggrätten måste minskas eller bör innefatta särskilda villkor kopplade till askarnas fortlevnad.
- Stadsmuseets blåklassning av byggnaderna som ingår Claes På Hörnet nämns inte någonstans i planbeskrivningen, vilket är en stor brist.
- Stadsbyggnadskontorets motivering i samrådsredogörelsen om varför askarna måste fällas håller inte, påståenden om att askarna utgör en "olägenhet" saknar grund.
- Stadsbyggnadskontorets påstående i planbeskrivningen om att en fällning av askarna kommer att få en "positiv inverkan" är problematiskt då svalkande skugga behövs i ett varmare klimat.
- Detaljplanen beaktar inte vad som står om värdet av träd i *Handlingsplan för klimatanpassning, Grönare Stockholm, Stadsdelsvisa Parkplaner* och *Handlingsplan för Biologisk mångfald*.
- Stora träd som dessutom är rödlistade som akut hotade måste givetvis ges en oerhört hög toleransnivå, d.v.s. anpassningar behöver då göras med trädens bästa i centrum.
- Stadsbyggnadskontorets hållning ifrågasätts som går ut på att det är godtagbart att avverka askarna och istället ersätta med nya träd.
- De tre stora askarna utför många viktiga ekosystemtjänster som blir svåra att ersätta på platsen med unga, mindre, nyplanterade träd.
- Att lokalt omhändertagande av dagvatten försämrar påtagligt vid föreslagen utbyggnad är ytterligare ett starkt skäl till att aktuell detaljplan måste revideras kraftigt.

Synpunkter inkomna under samråd och granskning som ej tillgodosetts

- En mindre byggrätt
- Att ny byggnad inte skymmer 1700-talsbyggnaden
- Att ny byggnad inte ligger i fastighetsgräns
- En annan arkitektur
- Bevarande av askarna
- Olägenhet för grannar gällande skuggning, utblickar och ljudnivåer

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Exploateringsgrad, gestaltning och kulturmiljö

Beträffande önskemål att ett respektavstånd upprättas mellan park och den föreslagna byggnaden menar stadsbyggnadskontoret att en minskning av bygggrätten inte är möjlig. Ett tillbakadragande av bebyggelsen skulle omöjliggöra uppförandet av en ny byggnad inom fastigheten, med hänsyn till fastighetens ringa storlek. Den föreslagna volymen är endast 8,5 meter bred vilket är ett minimimått för att erhålla en funktionsduglig byggnad för verksamheten.

De kulturvårdande insatserna menar att den föreslagna volymen är för stor och skymmer den ursprungliga 1700-talsanläggningen samt att den slutna gårdsmiljön som skapas saknar historisk förankring. Stadsbyggnadskontoret påpekar att kvarteret historiskt sett varit bebyggt och att vårdshusbyggnaden synbarhet i stadsrummet uppstod först i samband med etableringen av Monica Zetterlunds Park på 1990-talet då övrig bebyggelse revs. Stadsbyggnadskontoret menar att den föreslagna bebyggelsestrukturen med ett mer slutet kvarter, med plank mot gatan, ansluter till en historisk stadsbyggnadstradition. Vad gäller den föreslagna byggnadens storlek vill stadsbyggnadskontoret tydliggöra att den tillkommande volymen har en modest skala om en och en halv våning vilket innebär en bygggrätt om endast är 200 kvadratmeter. Ambitionen med den föreslagna byggnadens gestaltning har varit att erhålla ett småskaligt uttryck som ansluter till en traditionell trähusarkitektur som genom sin form- och materialverkan underordnar sig huvudbyggnadens stenfasader.

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. miljöbalken.

Monica Zetterlunds Park

Gällande synpunkter att bevara de tre träden i Monica Zetterlunds Park instämmer stadsbyggnadskontoret att dess grönska bidrar positivt i stadsmiljön. Staden som fastighetsägare och tomträtts-havaren är överens om att träden behöver tas ned oaktat den nya föreslagna bebyggelsen. Askarnas utbredning medför redan idag en olägenhet för fastigheten Claes på Hörnet 1 på grund av att de står mycket nära fastighetsgränsen.

Möjligheten att både bebygga Claes På Hörnet och bevara träden är inte möjligt och i en avvägning mellan dessa menar stadsbyggnadskontoret att en utveckling av Claes På Hörnets kulturhistoriskt värdefulla verksamhet väger tyngre. I avvägningen

har kontoret vägt in den planerade kompensationsåtgärden som innebär återplantering av trädarter som är mer anpassade till parkens utformning och platsen. Ask är en rödlistad art och Miljöförvaltningen har framfört att träd som tas ner ska kompenseras på lämpligt vis. Denna kompensation har säkrats genom avtal mellan staden och exploatören innan detaljplanen går upp för antagande i stadsbyggnadsnämnden. Inför ett genomförande av projektet kommer Exploateringskontoret tillsammans med berörd stadsdelsförvaltning slutgiltigt utforma planerade kompensationsåtgärder.

Genomförande

SVOAs synpunkter gällande framtida genomförande och drift för avfall har förmedlats till byggaktören.

Olägenhet för grannar

Närboende menar att stadsdelen redan har ett rikt utbud av krogar och uttrycker oro för att föreslagen verksamhet kommer påverka boendemiljön negativt. Stadsbyggnadskontoret påpekar att detaljplanen förvisso anger markanvändning men att uppföljning och kontroll av att regler och förordningar följs, såsom innehållande av riktlinjer för byggnation, underhåll, ljudnivåer, serveringstillstånd o dylikt hanteras av andra myndigheter.

Stadsbyggnadskontoret förstår att den nya byggrätten inom Claes på Hörnet kan upplevas som en olägenhet för grannar avseende utblickar och skuggning, men att en sådan påverkan inte antas vara till men för de boende. I en växande stad finns det, särskilt i dess centrala delar, anledning att räkna med en förtätning av bebyggelsen och att hus placeras nära eller inom synhåll från befintlig bebyggelse.

Dagsljus- och solstudier har visat att påverkan på omkringsliggande bostäder är liten och inte är att betrakta som olägenhet i lagens mening. Bedömningen av vad som i det enskilda fallet är att betrakta som betydande olägenhet utgår bland annat från områdets karaktär och förhållandena på orten. Solstudien är gjord med föreslagen byggnad, men inte med nya ersättningsträd då deras påverkan bedöms marginell pga deras ringa höjd. Solstudien har vidare visat att förskolegården inte påverkas alls av någon tillkommande skugga av den föreslagna nybyggnationen.

**Stadsbyggnadskontorets sammanvägda
ställningstagande**

Claes på Hörnet har sedan 1700-talet en i stort sett obruten värdshustradition. Stadsbyggnadskontoret bedömer att planförslaget ambition, att både bevara och utveckla värdshuset, stämmer väl överens med översiktsplanens intention att pröva kompletteringar med utgångspunkt i kunskap om nuvarande kvaliteter och behov. Stadsbyggnadskontoret menar att den föreslagna volymen och dess gestaltning, med en småskalig tillbyggnad som ansluter till en traditionell trähusarkitektur, är väl förankrad på platsen. Med den befintliga 1700-talsanläggningens särart som utgångspunkt är ambitionen att stadens kulturmiljö, identitet och skönhetsvärden ska stärkas.

Planförslaget bedöms vara förenligt med riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården och PBL. Med föreslagen användning, värdshus (restaurang och hotell), kan projektet bidra till att stärka och utveckla ett livskraftigt näringsliv i Stockholm vilket är avgörande för både regionens och landets utveckling och stärker Stockholm som huvudstad.

Stadsbyggnadskontorets bedömning är att de inkomna synpunkterna antingen har tillmötesgått eller besvarats med en tydlig motivering om varför så inte kunnat ske.

Kontoret föreslår att förslag till detaljplan antas.

Maria Sahlstrand
planchef

Martin Bretz
stadsplanerare

Stadsbyggnadskontoret

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
start.stockholm/detaljplaner